

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 17 och 20 juni.

2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Tredje vice talmannen meddelade
att *torsdagen den 30 juni kl. 17.00* skulle bordläggningsplenium äga rum och

att *fredagen den 1 juli kl. 10.00* skulle arbetsplenium med votering efter debattens slut äga rum.

3 § Svar på interpellation 2010/11:418 om lönebidragsanställning

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att fler personer ska kunna få en lönebidragsanställning.

Möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att finna, få och behålla ett arbete är en högt prioriterad fråga för regeringen. Anställning med lönebidrag och andra former av subventionerad anställning är viktiga redskap i sammanhanget.

Antalet anställningar med lönebidrag har minskat sedan 2007. Parallellt med detta har emellertid antalet personer som har en trygghetsanställning ökat. Om man dessutom tar hänsyn till ökningen av antalet personer med funktionsnedsättning som har nystartsjobb är det i dag, totalt sett, fler personer med funktionsnedsättning som har en subventionerad anställning än vad det var 2007. Oaktat detta är det angeläget att vidta åtgärder för att personer med funktionsnedsättning till fullo kan få del av den allt starkare konjunkturen på arbetsmarknaden.

Regeringen arbetar aktivt med att utveckla och förbättra tillgängliga arbetsmarknadspolitiska instrument.

Regeringen har nyligen tillsatt en utredning med uppdrag att se över samtliga arbetsmarknadspolitiska insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utredaren har bland annat i uppdrag att analysera regelverket för lönebidrag, dess tillämpning och Arbetsförmedlingens svårigheter att få ut personer i arbete med lö-

nebidrag. På grundval av analysen ska utredaren lämna förslag till de förändringar som bedöms nödvändiga. Utredningen ska arbeta skyndsamt och redovisa sitt uppdrag redan i april 2012.

Regeringen har också, delvis med koppling till denna utredning, gett Statskontoret i uppdrag att bland annat analysera hur olika former av subventionerad anställning samspelar med varandra och med andra arbetsmarknadspolitiska insatser vid arbetsplatser. Uppdraget tar bland annat sikte på hur arbetsgivarnas benägenhet att anställa en individ i en viss insats påverkas av villkoren för andra insatser. Uppdraget ska slutredovisas i januari 2012.

Avslutningsvis vill jag framhålla betydelsen av arbetsgivarnas inställning. Det är viktigt med god och lättillgänglig information om de stöd som erbjuds. Arbetsförmedlingen bedriver redan, på regeringens uppdrag, ett utvecklingsarbete på detta område. Bland annat kommer förmedlingen inom kort att genomföra en informationskampanj om de stödinsatser som finns för den som anställer en person med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Det är vidare angeläget att i kontakt med både privata och offentliga arbetsgivare klargöra betydelsen av att dessa tar ett socialt ansvar och bidrar till ett inkluderande arbetsliv. Den aktuella utredningen har därför fått uppdraget att genomföra särskilda samtal med företrädare för ett antal företag. Syftet är att identifiera vad företagen kan göra för att bereda fler personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga möjlighet till arbete eller praktik och att ta fram idéer till hur företag och det offentliga bättre kan samverka.

Anf. 2 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka arbetsmarknadsminister Hillevi Engström för svaret. I min interpellation har jag tagit upp att om man har en aktiv arbetsmarknadspolitik skulle många fler arbetssökande personer snabbt kunna komma ut i arbete. I dag har vi en situation med hög långtidsarbetslöshet samtidigt som företag har svårt att rekrytera personal. Trots att vi ser en uppgång på arbetsmarknaden hindras många arbetslösa från att vara delaktiga efter förmåga.

Det är en tydlig tendens att systemet med fas 3 bidrar till att andelen lönebidragsanställningar har minskat. Mindre seriösa företag tar emot personer som man får betalt för i stället för att anställa samma personer genom lönebidragsanställning. Det blir liksom en ekonomisk affär för dem. Därför var min fråga till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström om hon avsåg att vidta åtgärder för att fler personer ska kunna få en lönebidragsanställning.

Av svaret från arbetsmarknadsministern framgår att det finns anställda med lönebidrag men också något som hon kallar trygghetsanställning. När man jämför trygghetsanställning med lönebidrag kan man se några skillnader, bland annat kravet på att ha en viss försäkring.

I samband med ett seminarium, eller om det var en konferens, uppmärksammades att arbetsmarknadsministern var bekymrad över kravet på kollektivavtalsliknande villkor när det gäller just försäkringar för lönebidragsanställningar. Då är min fråga till arbetsmarknadsministern: Är detta något som arbetsmarknadsministern driver i den utredning som nämns i svaret? Ska Arbetsförmedlingen se över att man ska kunna

kringgå kollektivavtalsliknande omständigheter, avtal, försäkringar och så vidare? Är det på detta sätt man försöker göra det billigare att anställa lönebidragsanställda?

I regelverket för lönebidragsanställningar står det att man inte ska kunna kringgå detta. Det krävs att man har en arbetsförmåga och en arbetsmiljö som gör det möjligt även för dem som är funktionshindrade att omfattas av försäkringen.

Dessa frågor skulle jag gärna vilja få ett svar på av ministern.

Anf. 3 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Lönebidragsanställningar är och har under lång tid varit en möjlighet för personer med funktionshinder att komma ut på en arbetsplats. Ibland brukar man säga att av den som har 50 procents lönebidrag kanske man kan kräva en arbetsinsats motsvarande 50 procent. Detta har fungerat ganska bra, men ofta har det handlat om långa insatser.

Det är inget nytt att personer med funktionshinder har varit i andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Så har det varit hela tiden. Man har fått prova annat, men till slut har man fått en lönebidragsanställning.

Men det som är bekymret nu är att man på Arbetsförmedlingen säger att det inte finns arbetsgivare som vill ställa upp på att ge lönebidragsanställning. Det är nämligen bättre för dem att ta emot fas 3-anställda. Detta gör situationen mycket bekymmersam. Det finns ju ett antal funktionshindrade som sitter hemma. En del av dem kommer aldrig någonsin ut på arbetsmarknaden fullt ut. De allra flesta kan göra en insats – det kanske handlar om 25, 50 eller 75 procent – men fullt återställda blir de aldrig. Jag tror att vi alla känner personer som har just de här problemen. De har skadat sig i arbetet eller har ett medfött funktionshinder som gör att de inte fullt ut kan delta på arbetsmarknaden.

Trots detta säger arbetsmarknadsministern att man ska arbeta med detta. Men det är ju väldigt svårt att komma ut på arbetsmarknaden när Arbetsförmedlingen gång på gång har sagt nej och att detta inte går att ordna.

Även om man nu tar in detta blir det likadant som det man kritiserade den tidigare socialdemokratiska regeringen för, nämligen att personer går från åtgärd till åtgärd. Här är det också lite grann på det sättet. Man går från åtgärd till åtgärd, och man får inte möjligheten att vara på samma arbetsplats och därmed få en bättre situation på arbetsmarknaden och kanske också bättre arbetsuppgifter. Vad det ofta handlar om är att arbetsuppgifterna är meningslösa.

Min fråga till arbetsmarknadsministern är: Vad kommer man konkret att göra för att se till att funktionshindrade kommer ut på arbetsmarknaden och får möjlighet att kanske med lönebidragsanställning eller något annat stöd kunna vara med trots att de kanske inte fullt ut kan vara på arbetsmarknaden?

Anf. 4 TOMAS TOBÉ (M):

Fru talman! Jag får tacka interpellanten för interpellationen och arbetsmarknadsministern för svaret.

Det kan vara viktigt att klargöra för alla att vi nu är i en situation där långtidsarbetslösheten sjunker i Sverige. Det är oerhört glädjande. I olika konjunktursvängar är det alltid de som står nära arbetsmarknaden som får arbete först. Men just nu är det oerhört många jobb som växer fram i Sverige att vi har fått situationen att väldigt många långtidsarbetslösa kommer in i arbete. Det är väldigt glädjande.

I interpellationen försöker man göra gällande att den arbetsmarknads-politiska åtgärden fas 3 står i konflikt med lönebidragsanställningar. Det kan vara viktigt att man får klart för sig att fas 3 är en arbetsmarknads-politisk åtgärd där människor erbjuds en möjlighet att komma in i en arbetsgemenskap, men de ska inte utföra ordinarie arbetsuppgifter. När det gäller lönebidrag finns det inga sådana begränsningar. Det är viktigt att man har den skillnaden klar för sig.

Det är oerhört viktigt att vi har lönebidragsanställningar på plats. Jag skulle gärna se att vi fick ut fler i lönebidrag. Det är ganska viktigt i diskussionen att vara ärlig med vad som är huvudproblemet. Huvudproblemet är att många arbetsgivare tyvärr fortfarande drar sig antingen för att anställa långtidsarbetslösa eller för att anställa människor som har en funktionsnedsättning. Det är där vi har grundproblemet. Där har vi och andra regeringar försökt att arbeta med denna typ av subventioner.

Min fråga till arbetsmarknadsministern är: Vad vill arbetsmarknadsministern göra för att vi ska få fler arbetsgivare att våga öppna dörren? På vilket sätt kan vi se till att få en bättre matchning så att vi använder alla de möjligheter som den aktiva arbetsmarknadspolitikerna i dag medger?

Anf. 5 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Det är mycket riktigt som Tomas Tobé påpekar att det går åt rätt håll. Vi kan se att 105 000 fler människor går till jobbet en junimorgon jämfört med för ett år sedan. Vi ser att arbetslösheten sjunker och långtidsarbetslösheten sjunker. Den är bland de lägsta i Europa. Men det finns bekymmer.

Vi har tre grupper som det är bekymmersamt för. Det är utrikes födda, det är personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och det är unga som har slutat skolan utan godkända betyg.

Senast i morse åkte jag med en buss med 45 ingenjörer som skulle åka ned till Volvo i Göteborg, för där vill de anställa ingenjörer. Men det är bekymmersamt för dem som inte är födda i Sverige och har svenska efternamn. Det beklagar jag. Där behöver mycket mer göras.

Vi kan också se att antalet nystartsjobb fortsätter att öka till 47 000. En femtedel av de nystartsjobben innehas av personer som har nedsatt arbetsförmåga.

Det är mycket som vi behöver göra. Jag tog i mitt svar upp att vi ser väldigt allvarligt på frågan och gör många insatser. Den utredning som vi tillsatt förra veckan syftar inte till att statens åtagande ska minska på något sätt utan tvärtom. Det ska göras smartare och mer träffsäkert.

Jag har sedan jag blev statsråd besökt många arbetsgivare och talat med parterna både enskilt och tillsammans för att se: Vad kan vi göra tillsammans? Vilket ansvar har vi i regering och riksdag, i företag och organisationer, i ideella sektorn men även arbetsmarknadens parter? Där

tror jag att det finns mer att göra. Vi kanske inte alltid är föredömen inom arbetsgivarorganisationer, fackliga organisationer eller för den delen det offentliga med att anställa personer med funktionsnedsättning.

Det är inte heller så, Eva-Lena Jansson, att fas 3 på något sätt är en konkurrent till lönebidragsanställningar. Syftet med fas 3 är inte att människor ska utföra arbete som avlönas på arbetsmarknaden, utan tvärtom. Det är en väldigt tydlig distinktion vi har gjort. Det är också därför som Arbetsförmedlingen nu gör kontroller av alla anordnare för långtidsarbetslösa så att de inte konkurrerar. Det tror jag att ni har fått totalt om bakfoten.

Om det är så att människor utnyttjas på det sätt som beskrivs ska de ta kontakt med sin arbetsförmedlare, för då ska den placeringen avbrytas. Det är ganska många placeringar som har blivit avbrutna, och pengar har också återkrävts. Jag håller inte med om den beskrivningen.

Däremot är det ett bekymmer att arbetsgivare inte nåts av den flora av information som getts om de fem olika stödåtgärder som finns som kan täcka upp den merkostnad som kan finnas att anställa en person som arbetar lite långsammare eller behöver mer stöd. Regeringen har höjt ersättningen för hjälpmedlen. En arbetsgivare kan få 100 000 kronor per år och anställd för att anpassa arbetsplatsen.

Vi gör väldigt många saker. Vi tillsätter en utredning. Vi har gett uppdrag till Statskontoret. Vi har höjt ersättningsnivåer. Arbetsförmedlingen kommer att genomföra en kampanj efter sommaren för att informera arbetsgivare mer om vad det innebär att anställa en person med funktionsnedsättning och vilka stöd de kan få. Därutöver ser vi också över vad som ytterligare behöver förbättras i jobb- och utvecklingsgarantin. Jag stannar där.

Anf. 6 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag hoppas att Hillevi Engström försöker svara på de frågor jag hade. Det handlade bland annat om möjligheten att försöka kringgå kollektivavtal och de försäkringslösningar som finns när det handlar om trygghetsanställningar med lönebidrag. Det var statsrådet själv som på en konferens, eller om det var ett seminarium, uttalade att det var ett problem just för att man ställde krav på kollektivavtalsliknande lösningar, villkor och försäkringar. Det vore bra om statsrådet klargjorde var regeringen står i den frågan.

När det gäller undanträngningseffekterna av fas 3 har jag skrivit om det i min fråga, men jag har gjort det för att arbetsförmedlare beskriver det. Vid kontakter med företag säger arbetsförmedlare att företagen tycker att det är mycket mer ekonomiskt lönsamt att ta emot någon och få betalt för det i stället för att betala en ersättning till personen via lönebidrag eller anställning.

Om arbetsförmedlare upplever att fas 3 har gett en undanträngningseffekt på lönebidragsanställningar är det väl viktigt att arbetsmarknadsministern tar till sig det. Jag vet inte hur signalsystemet fungerar inom Arbetsförmedlingen, men jag har nåts av de signalerna från enskilda arbetsförmedlare som har hört av sig och uttryckt det på detta sätt. Då är det viktigt att arbetsmarknadsministern agerar.

Det är viktigt att så många som möjligt ska kunna få en tillsvidareanställning på ett ordinarie jobb. Sedan har vi olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder som ger stöd för dem som behöver ha det. Poängen med lönebidrag är att människor ska fasas ut och så småningom få en ordentlig anställning. Vi vet att många har gått på lönebidragsanställning i många år. Ska möjligheten finnas för många unga funktionshindrade att komma ut måste också lönebidragsanställningar marknadsföras på ett bättre sätt, och det måste säkerställas att många får det.

Vad tyckte egentligen arbetsmarknadsministern angående kollektivavtal och försäkringsskyddet för de lönebidragsanställda? Är det någonting man vill rucka på och därmed göra det billigare och sämre för de lönebidragsanställningar som finns i dag? Har inte arbetsmarknadsministern nåtts av signalerna från Arbetsförmedlingen om undanträngningseffekten?

Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Jag tror att man genomför de flesta politiska reformer för att människor ska få det bättre på olika sätt. Det är nästan alltid så på det ena eller det andra sättet. Det tror jag också var syftet när man genomförde fas 3. Men man har visat hur det blivit bit för bit.

Detta har jag inte fått veta av Arbetsförmedlingen utan av handikapprörelsen. Jag är själv ordförande i ett av förbunden. Det är så att fas 3 har en sådan roll. Man kanske ska titta på hur det har fungerat.

Det är riktigt att arbetslösheten sjunker, Tomas Tobé, men det gäller inte gruppen funktionshindrade. Där stiger den. Det är det som är det knepiga just nu när arbetslösheten sjunker. Då är det de som står längst från arbetsmarknaden som kommer in sist. Gruppen funktionshindrade brukar komma allra sist. Det är det som är bekymret. Det är här man behöver göra insatser, och därför är interpellationen så viktig. Anledningen är just att detta kanske är den enda möjligheten att komma in och få ett arbete – i varje fall någonting som varar längre än sex månader.

Det är därför lönebidragsanställning är viktig; man slipper hålla på att plocka runt i den ena åtgärden efter den andra. Det var det som regeringen var så noga med. Vi vill inte ha sådant mer, sade man. Det kan jag tycka är sympatiskt, men man måste också leva upp till detta när man kommer till makten. Nu har regeringen haft makten, och vi kan utvärdera det hela och se vad det är som håller på att hända.

Därför är det viktigt att titta över detta. Vad händer med fas 3 i förhållande till lönebidrag, och vad händer framför allt med detta att man hoppar runt på olika typer av korta åtgärder?

Anf. 8 TOMAS TOBÉ (M):

Fru talman! Det blir nog en rätt intressant diskussion under denna interpellationsdebatt. Om jag har uppfattat Socialdemokraterna rätt är de bekymrade över att långtidsarbetslösa och funktionshindrade inte kommer in på arbetsmarknaden. Därför måste vi börja ta bort ett antal arbetsmarknadspolitiska åtgärder, menar de. Det är kontentan i diskussionen just nu.

Det verkar som att vi är överens om att det är bra att det finns lönebidrag. Det är väl bra. Låt oss då ta den diskussion som ändå är problematisk. Huvudproblemet är att vi inte får tillräckligt många arbetsgivare som öppnar sin dörr för att ta emot personer som har ett funktionshinder. Då är det inte orimligt att man för diskussioner med parterna. Kan vi hitta en väg också för alla de enskilda företag som inte har kollektivavtal men som har bra villkor så att de kan få göra en insats? Om de är beredda att ta emot en person på sin arbetsplats tycker jag personligen att det vore mycket välkommet.

Det råder ingen tvekan om att vi har en arbetsmarknadsminister som står upp för den svenska kollektivavtalsmodellen. Hon brinner och tar initiativ för att vi ska se till att ha bra villkor på våra arbetsplatser. Diskussionen blir aningen tramsig om man försöker anspela på att det skulle vara på något annat sätt.

Om man nu är så bekymrad över att det utgår ett stöd för handledning och för att arbetsgivaren ska upprätthålla en bra arbetsmiljö finns det andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som vi i så fall borde ta bort. Det finns till exempel arbetsträning. Jag tror att det ger 500 kronor per dag för den arbetsgivare som tar emot en person på arbetsträning. Det är ju fruktansvärt om man skulle följa Socialdemokraternas logik! Den åtgärden måste i så fall omedelbart tas bort eftersom den konkurrerar ut alla lönebidragsanställningar.

Fru talman! Det blir lite svårt att följa med i diskussionen. Uppenbarligen vet inte Socialdemokraterna vad de vill göra än.

Anf. 9 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! I Sverige finns ca 900 000 personer som själva uppger att de har en funktionsnedsättning. Ungefär hälften av dem säger att den leder till nedsatt arbetsförmåga. Av denna grupp är det 170 000 personer som i dag är anmälda hos Arbetsförmedlingen och som inget hellre vill än att kunna bidra med sin kompetens och förmåga.

Jag delar Eva-Lena Jansson uppfattning; också jag vill helst att de får en tillsvidareanställning på den öppna marknaden. Nu ser det inte riktigt ut så, för det är precis som Tomas Tobé säger: Det är inte alla arbetsgivare som ser värdet av att anställa en person som har en funktionsnedsättning. Det kan vi vara överens om.

Vi har ändå ganska många arbetsgivare som faktiskt gör någonting. Vi har lite drygt 40 000 personer som har en lönebidragsanställning. Det är jag glad för eftersom många trivs bra och gör ett fantastiskt bra arbete. De har också svårt att få ett nytt arbete. Flera av dem finns hos arbetsgivare som saknar kollektivavtal. Det kan man ha synpunkter på, men många mindre tjänsteföretag har inte kollektivavtal – i alla fall inte ännu.

I syfte att kunna se till att dessa personer får ha kvar sin anställning har vi ändrat i den förordning som rör försäkringsvillkoren. Om man har ett handikapp kan man nämligen inte få alla försäkringar som finns på marknaden. Det är beklagligt att försäkringsbranschen ser ut så.

Det är också beklagligt att de vädjanden som jag har gjort till arbetsmarknadens parter, både enskilt och tillsammans med andra, om att släppa in gruppen funktionsnedsatta och låta dem få del av det försäkringspaket som finns för de kollektivavtalslutande parterna, inte har gett resultat. Detta har lett till att regeringen har ändrat i förordningen ef-

tersom vi har funnit det så pass angeläget att personer ska kunna behålla sin anställning och att fler funktionsnedsatta ska kunna komma in på arbetsmarknaden. Från och med den 16 juni gäller därför att löner och andra anställningsvillkor ska följa kollektivavtal eller vara i väsentliga delar likvärdiga.

Det enda syftet är helt enkelt att personer som har en funktionsnedsättning ska få chansen på samma sätt som vi andra att komma in på arbetsmarknaden, få ett arbete och behålla det. De ska också kunna befordras och utvecklas i sitt jobb.

Jag önskar att fler arbetsgivare såg möjligheten att anställa personer, speciellt nu när jobbchanserna är som allra bäst på många år. Jag önskar att de även ser till dem som har en funktionsnedsättning. Där tror jag att vi har ett gemensamt arbete att göra. Det är inte vi som sitter i riksdag och regering som anställer, men vi har ett arbete med att påverka och lyfta fram bra exempel. Det finns några, men det kan bli många fler. Jag är mån om att också dessa 168 000 personer ska få chansen. Ett jobb betyder så mycket mer än att bara få en lön den 25.

Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag tackar arbetsmarknaden för att hon preciserade vad som gällde.

Det stämmer; det finns många tjänsteföretag som inte har kollektivavtal. Orsaken är naturligtvis att det är billigare att ha folk anställda på så sätt än att ha dem på kollektivavtalsliknande villkor.

När man läser vad som gäller för anställning med lönebidrag ser man att det står så här: Fora eller Collectum kan lämna information om försäkringar som är likvärdiga med kollektivavtalet. Inga försäkringar som har undantagsklausuler för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga kan godtas.

Det där är ord och inga visor. Man ska inte kunna undanta någon. Det arbetsmarknadsministern nu säger är att man har gjort förändringar i förordningen så att man ska kunna undanta vissa.

Om man läser det andra faktabladet om trygghetsanställningar ser man att det står så här: Man ska ha lön och andra anställningsförmåner som följer kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Det kan ju bli nästan vad som helst – i alla fall när det gäller försäkringar! Försäkringar är viktiga. Det är viktigt att man har en sjyst arbetsgivare när man har lönebidragsanställning. Det får man inte tumma på även om vi tycker att det är enormt viktigt att många fler ska ha lönebidragsanställningar. Det är därför jag frågar vilka satsningar regeringen tänker göra.

Jag pekade också på den undanträngningseffekt som arbetsförmedlare uttrycker att fas 3 har på lönebidragsanställningar. Varför ta någon på lönebidragsanställning om man kan få någon gratis i fas 3? Man får till och med betalt för att ta emot någon i fas 3. Vi vet hur det är; vi har sett reportagen om hur det har fungerat med fas 3.

Jag kommer tillbaka till frågan: Varför är det viktigt att ha sämre villkor för dem som har lönebidragsanställningar? Har inte arbetsmarknadsministern nåtts av uppgifter från Arbetsförmedlingen om att fas 3 har undanträngningseffekter på lönebidragsanställningar?

Anf. 11 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Min uppfattning är att det är otroligt viktigt att vi gör allt som står i vår makt särskilt för personer som har det lite extra tufft, som man kan ha i och med att man har ett funktionshinder och nedsatt arbetsförmåga. Vi ska göra allt vi kan för att dessa personer ska kunna komma ut och få glädjen av att ha ett jobb. Det betyder otroligt mycket.

Jag är bekymrad över att inte fler arbetsgivare är villiga att öppna dörren och säga: Välkommen till vår arbetsplats! I Sverige täcks arbetsmarknaden till 90 procent av kollektivavtal. Men det är ändå så att de som tycks vilja ta ett större ansvar är de mindre tjänsteföretagen, och bland dem finns en överrepresentation av företag som inte har kollektivavtal. Det kan jag beklaga. Jag tror att facken med flera har en uppgift att fylla där.

Jag tycker att det är otroligt viktigt att de personer som finns hos små arbetsgivare får behålla sin anställning. Där kanske vi skiljer oss åt. Om man skulle hårdra det på det sätt som Eva-Lena Jansson gör skulle 10 000–15 000 personer med de regler som fanns före beslutet den 16 juni inte kunna behålla sin anställning. För mig är det viktigt att man finns hos en arbetsgivare där man trivs och kan utvecklas och att fler kommer in.

Jag har ingen möjlighet att ställa någon fråga till interpellanten nu, men det viktigaste måste ändå vara att de som kan arbeta får göra det till hundra procent av sin förmåga.

Jag tog upp i mitt första svar att vi nu vidtar en hel del åtgärder. Vi satsar på att höja ersättningen för personligt biträde. Vi gör satsningar på arbetshjälpmedel som har fördubblats. Vi tillsätter en utredning som ser över alla stöden, och vi har gett ett uppdrag till Statskontoret.

Efter sommaren kommer Arbetsförmedlingen att ha en stor kampanj. Då kommer förhoppningsvis fler arbetsgivare att få upp ögonen för att det finns en grupp personer i samhället som är en outnyttjad resurs och som inget hellre vill än att få jobb på samma sätt som vi andra.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2010/11:419 om olyckor och bristande säkerhet på arbetsplatser

Anf. 12 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet ska kunna förstärkas.

Arbetsmiljön och säkerheten på arbetsplatsen är en mycket viktig fråga. Regeringens arbetsmiljöpolitik syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall men också till att utveckla verksamhet och individer.

Sverige har vid jämförelse med andra länder en god arbetsmiljö när man ser till antalet olyckor och arbetssjukdomar. Under senare år har antalet arbetsolyckor med sjukfrånvaro som anmälts till Försäkringskassan minskat. Anmälningarna om arbetsplatsolyckor var dock något fler 2010 än året innan. Under 2010 återhämtade sig ekonomin efter krisåret

2009 och både antalet sysselsatta personer och den genomsnittligt arbetade tiden per sysselsatt ökade.

Preliminära data tyder vidare på att fallolyckor orsakade av snö och is ligger bakom hälften av ökningen. Jämför man med genomsnittet för den föregående femårsperioden har antalet anmälningar för män minskat med 6 procent och för kvinnor ökat med 1 procent. Under 2010 inträffade 54 dödsolyckor. Det var fler än året innan men den näst lägsta siffran någonsin.

Det är viktigt att vi aldrig lutar oss tillbaka och är nöjda. Målet är att arbetsmiljön ska bli bättre genom att åstadkomma säkrare jobb med minsta möjliga risk för att drabbas av arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar. Men arbetsmiljöpolicen handlar också om att se arbetsmiljön som utvecklande för såväl individer som verksamhet och som en framgångsfaktor och ett konkurrensmedel.

I september 2010 överlämnade regeringen en skrivelse till riksdagen med utgångspunkterna och inriktningen för det fortsatta arbetsmiljöarbetet. I skrivelsen lyfts ett antal strategiskt viktiga frågor fram och en handlingsplan för åren 2010–2015 presenteras. I handlingsplanen redovisas ett antal påbörjade eller planerade konkreta åtgärder.

Regering och riksdag har genomfört flera lagändringar för att stärka arbetsmiljökraven. Den 1 januari 2009 trädde nya regler för byggnadsarbete i kraft som bland annat innebär att ett tydligare ansvar för arbetsmiljön läggs på byggherrenivån där de avgörande förutsättningarna för säkerheten under bygget bestäms. Från och med den 1 januari 2010 trädde nya regler i kraft som ökar möjligheten för ett skyddsombud på en arbetsplats att agera till förmån för arbetstagare från andra företag som verkar på platsen. Det kan också nämnas att regeringen har förordnat en utredare som ska föreslå lagändringar som syftar till att effektivisera de sanktionssystem som finns för att genomdriva kraven i arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen. Uppdraget ska redovisas nu på fredag, den 1 juli 2011.

Arbetsmiljöverket utför ett oerhört viktigt arbete. Det gäller både tillsynen, det förebyggande informationsarbetet och regelarbetet. Jag tror att det är av stor betydelse att finna en bra balans mellan verkets olika uppgifter. Inom tillsynsarbetet utförs i dag långt fler inspektioner per inspektör än för bara några år sedan. Detta visar på en större effektivitet och bättre rutiner. För att öka inspektörernas närvaro på arbetsplatserna ser Arbetsmiljöverket nu över hela inspektionsprocessen. Under åren 2010–2012 satsas totalt 24 miljoner kronor på en försöksverksamhet hos Arbetsmiljöverket som avser nya metoder för en breddad tillsyn som når fler arbetsplatser. Det är också positivt att antalet krav i tillsynsbesluten har ökat, vilket tyder på att verkets arbete med urvalsmetoder för att identifiera de mest riskfyllda arbetsställena har gett resultat. Vi ser också hur verkets informationssatsningar har fallit ut väl och lett till ökade arbetsmiljökunskaper hos arbetsgivarna.

För att förstärka verksamheten ökas Arbetsmiljöverkets anslag kontinuerligt under perioden 2009–2011. Ökningen innebär en sammanlagd nivåhöjning med 57 miljoner kronor per år från och med 2011.

Anf. 13 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Tack för svaret, arbetsmarknadsminister Hillevi Engström! Bakgrunden till interpellationen är som sagt var flera olycksfall med dödlig utgång på byggarbetsplatser under det senaste året. Bara i maj rapporterar Byggnadsarbetaren tre döda. Det är klart att man blir lite bekymrad. Även om antalet arbetsolyckor och dödsolyckor har minskat tidigare har vi nu sett att de har ökat, precis som arbetsmarknadsministern redogjorde för.

Jag har varit i kontakt med ett antal skyddsombud, och de beskriver svårigheter att få kontakt med Arbetsmiljöinspektionen. De har inte tid att komma ut och titta på ett antal företag som uppenbarligen bryter mot arbetsmiljölagen. Det här är många gånger företag som inte har kollektivavtal. Då är det Arbetsmiljöinspektionen som ska göra kontroller eftersom skyddsombudet inte kan gå in på arbetsplatsen utan vidare.

Därför ställde jag frågan: Avser arbetsmarknadsministern att vidta åtgärder för att Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet ska kunna förstärkas?

Jag kan läsa mig till att man har förordnat en utredare och att uppdraget ska redovisas den 1 juli. Dessutom redovisas att man har fått ytterligare ett anslag från och med 2011. Då blir min fråga till arbetsmarknadsministern: Tror arbetsmarknadsministern att det här kommer att räcka för att kunna öka antalet inspektioner på arbetsplatserna?

Det jag försökte redovisa tidigare, och det har arbetsmarknadsministern och jag också haft debatt om tidigare, är just problemet med att få ut Arbetsmiljöinspektionen på tillsyn. Det gäller inte de planerade inspektionerna, för de är schemalagda under året, utan det gäller tillsynen när man ser att det händer någonting aktivt.

Det är många underentreprenörer på byggföretag som slarvar med säkerheten. Om det beror på bristande säkerhetsarbete, tidspress eller en kombination av båda delarna plus att man tycker att det blir mycket billigare att göra saker med mindre säkerhet återstår att se.

Utifrån den interpellation vi diskuterade nyss om lönebidragsanställningar undrar jag vad som händer om man har en lönebidragsanställd på en sådan här arbetsplats som inte omfattas av samma försäkringsskydd. Jag förutsätter att man ska kunna ha lönebidragsanställningar på alla arbetsplatser och hos alla företag. Sedan kan man inte utföra alla typer av jobb, men säkerheten måste också omfatta dem.

Frågan till arbetsmarknadsministern är: Är arbetsmarknadsministern nöjd? Tror hon att det här kommer att minska antalet dödsolyckor? Tror hon att inspektionsverksamheten ska kunna förstärkas med det tillägg som man har gjort i budgeten?

Anf. 14 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Tack för interpellationen! Som jag beskrev i mitt interpellationssvar var väldigt många fler sysselsatta på arbetsmarknaden förra året jämfört med krisåren innan. Det går åt rätt håll, men jag är långt ifrån nöjd. Ingen ska behöva förolyckas på jobbet. Det är oerhört svårt att förebygga vissa olyckor, men väldigt många arbetsplatsolyckor kan och ska förebyggas.

Just nu, med tanke på byggbranschen som interpellationen handlar om, gör Arbetsmiljöverket en utökad inspektion på 1 400 mindre byggföretag med färre än 20 anställda. De mindre företagen har kanske inte en så utvecklad arbetsmiljöorganisation även om de förstås ska lyda under samma lagstiftning. Jag tror att det är en viktig insats som görs genom de skärpningar som har skett under de senaste åren.

I Sverige finns det ungefär 300 000 arbetsplatser. Även om man tillförde en del medel skulle alla arbetsplatser inte kunna få besök från Arbetsmiljöverket. Efter samtal med Arbetsmiljöverkets generaldirektör är uppfattningen den att om de får in larmrapporter om att det pågår farligt arbete är tanken att de ska åka ut till de arbetsplatserna. Det är oerhört viktigt att i sådana fall lägga det planerade arbetet åt sidan och förebygga olycksfall och dödsfall. Så måste det vara i en verksamhet.

Jag har den inriktningen att om vi ska ha en arbetslinje där alla får plats måste vi också ha en arbetsmiljö där färre än tidigare slås ut. Det finns nya arbetsmiljörisker, inte minst psykosociala sådana, som också måste tillses. De har dessutom fått medel för att särskilt titta på kvinnors arbetsmiljö. Till exempel har hot och våld ökat i kvinnodominerade verksamheter.

Jag tar frågan om arbetsmiljö på stort allvar. Det handlar om att alla ska få plats. Man ska inte slås ut från arbetsmarknaden, och då måste arbetsmiljön helt enkelt vara bra. Jag har ingen annan uppfattning än interpellanten i den delen.

Anf. 15 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Det är bra att vi är överens om att det är viktigt att satsa på arbetsmiljön.

När det gäller de mindre företagen som slarvar med arbetsmiljöarbetet vet vi att det ofta hänger ihop med avsaknaden av kollektivavtal. Vi var tidigare inne på att den sektor som just nu växer mest är tjänstesektorn. Företag anlitas av andra företag i andra och tredje led och man har inte kollektivavtal. Därför ställde jag en fråga om försäkringsskyddet för alla på en arbetsplats.

Vad beträffar Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet är det inspektörerna som säger att de inte har tid att åka ut på alla inspektioner när ett regionalt skyddsombud hör av sig och påtalar att det pågår brott mot arbetsmiljölagarna, att säkerhetsföreskrifterna inte följs. De kan åka ut efter två dagar, titta på arbetsplatsen, vidtala personerna som springer på taket utan säkerhetsanordningar och sedan åka därifrån. Möjligheten att faktiskt bevaka finns inte. Det är därför de fackliga kontakterna och skyddsombuden är jätteviktiga.

Låt mig gå tillbaka till frågan om att stärka inspektionsverksamheten. Arbetsmarknadsministern trodde, om jag uppfattade det rätt, att anslagen skulle räcka för att Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet ska kunna förstärkas och nå ut bättre.

Tror arbetsmarknadsministern att det behövs fler insatser? Till exempel är neddragningen på utbildning för skyddsombud en effekt av regeringens politik. Skulle regeringen kunna tänka sig att göra en omprövning och fundera på hur man kunde utveckla och satsa på de fackliga organisationerna och skyddsombuden? Kan arbetsmarknadsministern tänka sig andra sanktionsmöjligheter mot arbetsgivare som uppenbarlig-

en inte tar ett arbetsmiljöansvar, som utnyttjar ett antal underentreprenörer som sedan inte sköter sig? Finns det möjligheter att exempelvis stoppa vissa företag när de gång på gång bryter mot arbetsmiljölagen? Kan man se till att personer som inte sköter sig beträffande arbetsmiljön får näringsförbud?

Fru talman! Jag hoppas att arbetsmarknadsministern kan svara på dessa frågor.

Anf. 16 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! En bra arbetsmiljö är viktig av många skäl – att kunna vara kvar på arbetsmarknaden, att inte slås ut, att inte skadas, att inte förolyckas. När jag åkte hit i dag såg jag att Trafikverket har en stor informationskampanj om att vägarbetare inte har airbagar och att de är jätterädda för att vi bilister inte håller hastighetsgränserna.

Arbetsmiljön handlar inte bara om lagar, föreskrifter och förordningar utan också om sanktioner. På fredag kommer jag att få en utredning på mitt bord med förslag till smartare sanktioner. Jag tycker att det ska kosta att göra fel. Det ska kosta att utsätta människor för risker. Helt klart är arbetsgivaren ansvarig för arbetsmiljön. Även skyddsombuden har en viktig roll, liksom övriga anställda på arbetsplatsen, att se till att det inte slarvas med skyddsutrustning. Parterna har ett ansvar. Man kan också fundera på om inte ett högt uppdrivet tempo kopplat till ackordslönesystem kan vara en bidragande orsak till att man utsätter sig för onödiga risker.

Arbetsmiljön i Sverige är bättre än i de flesta andra länder. Det beror till stor del på att vi har ett partssamarbete; arbetsmiljöarbetet ska ske i samverkan. Det är inget arbete som en enskild part kan göra, ensam.

Jag är mycket nöjd med att Arbetsmiljöverket har förbättrat sin effektivitet så att de arbetsmiljöinspektörer som finns nu gör 35 procent fler inspektioner per person, vilket är ett fantastiskt bra resultat. De har också blivit mycket bättre på att göra riskanalyser på var de ska vara, var riskerna finns. Sedan kan inte alla 300 000 arbetsplatser ha en egen arbetsmiljöinspektör. Alldeles oavsett de medel som kan behöva skjutas till är balansen, som jag ser det, godtagbar när det gäller Arbetsmiljöverkets anslag.

Man jobbar mycket förebyggande, och det ger effekt. Dessutom kan man mäta att cheferna blivit duktigare på detta med arbetsmiljö. De ser det som ett konkurrensmedel. När vi nu ser att det kommer att bli om inte slagsmål så i alla fall tufft att rekrytera är arbetsmiljön en viktig konkurrensfaktor. Vilken arbetsgivare ska man välja, den som månar om sina anställda och har en bra arbetsmiljö eller den som inte gör det?

Låt mig också nämna att byggherredirektivet, som är infört i svensk rätt, ställer högre krav på den som är ansvarig på en byggarbetsplats.

Jag tror att jag därmed svarat på de frågor som ställdes.

Anf. 17 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Tack, arbetsmarknadsministern, för det svaret!

När det gäller väggkampanjen föreslår fackförbundet Seko högre böter för fortkörning vid vägarbeten och även andra typer av övervakning. Möjligtvis har Trafikverket en egen kampanj, men jag har sett att fack-

förbundet Seko just nu särskilt uppmärksammar vägarbetarnas arbetsmiljö.

Behovet av aktiva skyddsombud på en arbetsplats finns. Skyddsombuden är viktiga, och därför ställde jag frågan om det fanns några ytterligare satsningar från regeringens sida beträffande skyddsombuden, om man på olika sätt skulle kunna bidra till att öka den gruppen och säkerställa att de får utbildning på ett bra sätt.

I det skriftliga svaret säger arbetsmarknadsministern att ”vi ser också hur verkets informationssatsningar har fallit ut väl och lett till ökade arbetsmiljökunskaper hos arbetsgivarna”. Då undrar jag: Hur vet man det? Jag har för mig att man byter arbetsgivare lite då och då i det här landet, och dessutom har det tillkommit några.

Jag kanske var lite otydlig, men jag försökte också ta upp frågan om underentreprenörer. Det har ju kommit in ett antal företag till Sverige, och vi välkomnar alla företag som kommer hit. Det är dock viktigt att säkerställa att de anställda i dessa företag får en bra arbetsmiljö och bra villkor. I artiklarna om dödsfallen uppmärksammades just att många underentreprenörer hade slarvat med arbetsmiljöarbetet och inte tagit sitt ansvar. I stället satsade man på att göra saker och ting så billigt som möjligt.

Hur ser satsningen ut vad gäller skyddsombuden och den övriga verksamheten? Precis som arbetsmarknadsministern säger kan Arbetsmiljöverket inte vara överallt. Men det behövs satsningar för att förbättra arbetsmiljön, och då är det viktigt att regeringen också satsar.

Anf. 18 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Den erfarenhet jag har, bland annat genom besök, är att de allra flesta arbetsgivare vill ge sina anställda en god och säker arbetsmiljö. Det är min bestämda uppfattning. Jag håller med om att det ska vara lätt att göra rätt och dyrt och svårt att göra fel och utsätta människor för skada.

Jag tror inte alls att de flesta arbetsgivare använder argumentet att det ska bli så billigt som möjligt. Ingen arbetsgivare vill att den anställde ska utsättas för risk och skadas. Man kan nästan tro att det bara handlar om att det ska vara billigt och enkelt och att det därför slarvas med människoliv. Jag kan lova Eva-Lena Jansson att på de arbetsplatser där det hänt en arbetsplatsolycka går tempot ned, människor är ledsna och i sorg, och de är rädda för att fortsätta arbetet.

Vi måste som utgångspunkt ha att man vill göra rätt. Vi ska se till att arbetsgivare får de verktyg som behövs.

Som jag var inne på tidigare kan man mäta chefernas kunskap. När det gäller chefer med tillräckliga kunskaper, sett till andelen arbetstagare som anställs, har andelen ökat från 51 till 62 procent. Det visar att någon-ting har hänt genom informationssatsningar till arbetsgivare. Man är inte alla gånger helt säker på hur man ska göra, och då behövs en samverkan mellan skyddsombud och anställda på arbetsplatsen.

Jag är långt ifrån nöjd när någon efter en arbetsdag inte kommer hem till sin partner och sina barn för att han eller hon blivit skadad eller dödad på arbetsplatsen. Men det går åt rätt håll. Vi har väldigt låga olyckstal och få dödsolyckor i arbetslivet.

Ännu mer kan göras, och det görs också. Arbetsmiljöverket har ett mycket tydligt uppdrag.

Prot. 2010/11:122
27 juni

Överläggningen var härmed avslutad.

Svar på
interpellationer

5 § Svar på interpellation 2010/11:420 om fas 3

Anf. 19 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Eva-Lena Jansson har frågat mig om jag avser att verka för att fas 3 avskaffas.

Som jag har sagt flera gånger tidigare här i kammaren är uppgiften att minska långtidsarbetslösheten en av regeringens viktigaste uppgifter. Jag håller inte med interpellanten om att den tredje fasen av jobb- och utvecklingsgarantin, det vill säga sysselsättningsfasen, är en passiv arbetsmarknadspolitik. Intentionen med sysselsättningsfasen är att personer som har varit arbetslösa under lång tid ska få möjlighet att bygga upp nya referenser, nätverk och en arbetsgemenskap hos en anordnare.

Att anordnarna av sysselsättningsplatser får en ekonomisk kompensation för att de tar emot deltagare är inget nytt för svensk arbetsmarknadspolitik. Det ingick också i den tidigare socialdemokratiska regeringens arbetsmarknadspolitik.

Om det framkommer att en anordnare inte håller den överenskommelse som har tecknats med Arbetsförmedlingen ska Arbetsförmedlingen påpeka detta för anordnaren. Om inte anordnaren ändrar verksamheten kan Arbetsförmedlingen avbryta samarbetet.

Arbetsförmedlingen granskar under våren 2011 samtliga anordnare av sysselsättningsplatser i den tredje fasen och kommer under sommaren att presentera ett resultat av denna granskning. Senare i år kommer också Arbetsförmedlingen att återkomma med en analys med särskilt fokus på jobb- och utvecklingsgarantin och sysselsättningsfasen. Viktig information i sammanhanget är att 91 procent av alla anordnare som tar emot deltagare i sysselsättningsfasen tar emot mellan en och fem deltagare. Majoriteten har alltså väldigt få på sin arbetsplats.

Arbetsmarknaden i Sverige har under det senaste året förbättrats. Arbetslösheten sjunker och fler personer kommer i arbete. Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning i april 2011 visar att antalet långtidsarbetslösa har sjunkit med 32 000 personer på ett år.

Det är mycket positivt att antalet långtidsarbetslösa som kommer i arbete ökar. Men vi vet också att de personer som fortfarande är långtidsarbetslösa står mycket långt från arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen kan med aktiva åtgärder öka sannolikheten för att denna grupp kommer tillbaka i arbete. Men till syvende och sist handlar det också om att arbetsgivare i Sverige måste ta ett större ansvar och våga anställa långtidsarbetslösa personer.

Min och regeringens uppfattning är att alla personer som kan komma tillbaka i arbete efter en lång tid av arbetslöshet eller annan frånvaro från arbetsmarknaden utgör en vinst ur både individens och samhällets perspektiv. Regeringen har en bred jobbstrategi för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete. Jobb- och utvecklingsgarantin är bara ett av många verktyg med detta syfte. Ytterligare exempel utgörs av det särskilda an-

ställningsstödet, som förstärktes från årsskiftet, och nystartsjobben, som samtliga deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin har möjlighet att få del av.

Jag vill också erinra om att regeringen i maj 2011 möjliggjorde för deltagare i sysselsättningsfasen att ta del av arbetsmarknadsutbildning under 2011, om deltagaren bedöms kunna få ett arbete i anslutning till avslutad utbildning.

Anf. 20 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Tack, arbetsmarknadsministern för svaret, även om jag inte fick något svar på min fråga! Frågan löd: "Avser arbetsmarknadsministern att verka för att fas 3 avskaffas?"

Interpellationen är ställd den 20 maj. Efter det har riksdagen fattat beslut om att ge regeringen i uppdrag att vidta åtgärder. Vi har sagt att regeringen "genom en förordningsändring eller på annat sätt bör stoppa anvisningen av ytterligare personer till fas 3".

Nu ska vi se vad arbetsmarknadsministern har gjort. Det kanske arbetsmarknadsministern kan återkomma till också. När det gäller fas 3 och det senaste året, de siffror som kom i maj: I dag finns det 26 645 personer i fas 3. Det är den högsta siffra som har uppmätts sedan starten och en ökning med hela 45,4 procent på ett år. Kritiken har varit ganska omfattande. Det tror jag inte har gått arbetsmarknadsministern förbi. Därför har arbetsmarknadsministern försökt agera eller snarare reagera på den kritik som har kommit.

Vi har tidigare haft interpellationsdebatter där vi har påtalat att företagare har utnyttjat systemet. I en tidigare interpellationsdebatt i dag om lönebidragsanställningar har vi tagit upp det faktum att arbetsförmedlare pekar på att fas 3 har undanträngningseffekter på lönebidragsanställningar. Om man kan ta in en långtidsarbetslös på nystartsjobb eller lönebidragsanställning, då kan man få betalt för att ha någon anställd hos sig. Det står visserligen att personen inte ska göra något jobb. Men av mediebevakningen framgår det ju med önskvärd tydlighet att många gör riktiga jobb.

För mig är det viktigt att arbetslösa får en ordentlig och bra insats via arbetsmarknadspolitiken. En arbetsmarknadsutbildning är ofta mycket bra, eftersom det ganska snabbt leder till jobb. Vi har pekat på att det finns massor med olika sätt att bidra på. Utbildning är jätteviktigt. Jag tycker också att man kan se att de olika typerna av anställningsstöd är bra. Men framför allt gäller det utbildning för dem som är långtidsarbetslösa, så att de kan komma vidare.

Fas 3 är en återvändsgränd. Den leder inte någonstans. Man blir inlåst, kan stanna där i två år och sedan gå vidare till en ny fas 3-anställning. Men uppenbarligen leder inte fas 3 till jobb. Det är ytterst få som har kommit vidare. Det var därför jag frågade om arbetsmarknadsministern avser att avveckla fas 3.

Jag skulle, fru talman, gärna vilja ha svar på den frågan. Avser arbetsmarknadsministern att vidta åtgärder för att avveckla fas 3?

Anf. 21 TOMAS TOBÉ (M):

Fru talman! Jag får tacka interpellanten och även arbetsmarknadsministern för att vi får möjlighet att diskutera denna angelägna fråga igen.

Vi har väldigt många som fortfarande står utanför arbetsmarknaden. När Alliansen år 2006 första gången fick förtroendet och sedan år 2010 fick ett förnyat förtroende var det med ett tydligt mandat att sakta men säkert bryta ned detta utanförskap.

Vi var i Sverige tidigare i ett läge där 140 personer varje dag förtids-pensionerades bort från arbetsmarknaden. Det var en mycket cynisk politik som handlade om att dölja arbetslöshet. Nu är vi i ett läge där 15 personer varje dag går ut i arbete även från fas 3. Tittar vi på hela jobb- och utvecklingsgarantin ser vi att sju av tio lämnar redan innan de kommer in i fas 3.

Sedan ska man vara ärlig och säga: Det är svårt om man har varit borta från arbetsmarknaden länge. Har man varit borta och inskriven på Arbetsförmedlingen i genomsnitt åtta av de senaste tio åren, då har man varit borta länge, och då har man det tuffare. Det ska man var ärlig och säga.

Det är intressant att regeringen tidigt meddelade att man var beredd att göra en översyn av jobb- och utvecklingsgarantin. Det hade kommit ett antal rapporter om brister, och regeringen hade meddelat att man var beredd att fortsätta att utveckla politiken. I det läget har man som opposition en stor möjlighet att komma fram och presentera alternativ för regeringen, eftersom regeringen har visat att man är beredd att göra justeringar och förändringar.

Men vad valde oppositionen här i kammaren att göra i det läget? Jo, då valde Socialdemokraterna att göra gemensam sak med Sverigedemokraterna och ta ett utskottsinitiativ. Det intressanta är att det utskottsinitiativet inte handlade om att erbjuda något alternativ för de långtidsarbetslösa, utan det innebar bara ett nej, att vi skulle stänga ned möjligheten för långtidsarbetslösa att komma ut i en arbetsgemenskap.

Vi vet att sju av tio har lämnat jobb- och utvecklingsgarantin innan de kommer till fas 3. Men för just de personer som inte har kommit vidare var det tydligen oerhört viktigt att stänga den möjligheten. Det är detta som blir intressant.

Möjligtvis kanske vi äntligen i den här interpellationsdebatten kan få reda på vilka alternativ som Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna planerar gemensamt. Ni har ju tagit det här initiativet och bildat en majoritet i frågan. Vad är det för alternativ som planeras för de långtidsarbetslösa som i dag funderar: Vad är det som ska hända med min placering? Vad är det som ska hända där jag är i dag? Vilka möjligheter ska jag ha när jag är inom jobb- och utvecklingsgarantin?

Jag tror att det absolut viktigaste är att fortsätta att driva en politik där vi har en arbetslinje som skapar arbete. Nu är vi i ett läge där Sverige mot slutet av mandatperioden kan komma ned till rekordlåga nivåer i arbetslöshet. Vi ser redan nu att långtidsarbetslösheten har börjat sjunka.

Nu är det inte läge att börja dra ned på aktiviteter. Nu är det oerhört viktigt att vi har en aktiv arbetsmarknadspolitik med många allmänpolitiska åtgärder, inte att vi ska ha en politik som handlar om spelet här i kammaren och att socialdemokrater och sverigedemokrater tycker att det är intressant att en och annan gång göra ett tillkännagivande till regeringen.

Nu handlar det om att ta ansvar och se till att långtidsarbetslösa också kommer in på arbetsmarknaden.

Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Detta skulle då göras genom att man är placerad i fas 3. Det finns inget belägg för det.

Låt mig bara ta upp det här med att det var 140 som gick från sjuk-skrivning till förtidspension, som man alltid gör gällande i den här kam-maren. Jag har tagit den här diskussionen också med socialförsäkrings-ministern. Hur många var det som gick tillbaka till arbete? Det redovisar man aldrig. Jag satt under många år i styrelsen för Försäkringskassan i Stockholm, och det här var en av de uppgifter vi hade. Det var något hundratal per månad som gick tillbaka till arbetsmarknaden från förtids-pension. Men det vill man inte så gärna diskutera.

Man säger att man ska ha rekordlåga nivåer i slutet av den här man-datperioden. Får jag referera till några kända män som har varit finans-ministrar? En är Göran Persson. En annan var Gunnar Sträng. De sade alltid så här: Det finns inte en mandatperiod utan lågkonjunktur och hög-konjunktur. Det kommer alltid. Det kommer aldrig att vara likadant över en hel mandatperiod. Var därför inte så säker på att det kommer att in-träffa. Detta har man lagt upp som prognoser. Vi har knappast sett san-ningen än.

Något annat som jag skulle vilja veta är: Hur många är det som verk-ligen kommer ut i arbete, som får ett arbete på en arbetsplats, när de har varit i fas 3? Det är ju det som är det intressanta.

Då undrar man vad vi vill göra. Ja, jag tror att varenda socialdemo-krat har sagt från talarstolen under den här mandatperioden: Ja, men det finns ju andra aktiva åtgärder. Utbildning är en sådan.

Ni har själva pekat på nystartsjobb och på särskilda anställningsstöd. Det har hetat lite olika under årens lopp, men det är ungefär samma sak. Det är också utmärkta insatser som man kan göra. Sedan har vi diskuterat lönebidrag. Det är också ett sätt för människor att kanske på sikt komma ut på den reguljära arbetsmarknaden, i vissa fall. Den grupp med funkt-ionshinder som vi diskuterade tidigare har kanske större problem. Men det finns andra som kan ha andra behov under en viss tid i livet. De be-höver kanske extra stöd och hjälp.

Visst finns det åtgärder man kan vidta. Men när man diskuterar den här frågan från den här talarstolen verkar det som att fas 3 är den perfekta metoden för att få ut människor i arbete. Vad är egentligen detta? Det är egentligen bara en förvaring, ett vuxendagis. Det handlar om att förvara människor under vissa timmar på dagen. De får några arbetsuppgifter som ingen annan människa har för avsikt att göra eller vill göra. Det får man göra i fas 3.

Är det en aktiv arbetsmarknadspolitik? Det skulle vara väldigt intres-sant att få veta om det är det viktigaste. Löser fas 3 problemen med de långtidsarbetslösa? Är det inte så att väldigt många av de här långtids-arbetslösa, inte minst de som har lite högre utbildning, behöver en kom-plettering av sin utbildning för att komma i arbete? Är det inte det som behövs för att de arbetsgivare som vill ha arbetskraft ska få in denna arbetskraft? Är inte det en bättre hållning? Är inte det bättre än ren för-varing, ett rent vuxendagis?

Fru talman! Dessutom är det min bestämda uppfattning att politiken måste hänga ihop. Det går inte att bara säga så här: Här har vi arbetsmarknadspolitiken. Sedan har vi näringspolitiken, som man nästan inte har gjort någonting med under den här mandatperioden. Jag tycker att det är ännu mer intressant när man måste hålla ihop det. Vi socialdemokrater vill hålla ihop hela politiken, så att den faktiskt underlättar för människor att få anställning.

Anf. 23 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! När det gäller fas 3 förekommer det en hel del felaktig information om vad som egentligen pågår och gäller. Jag kan ta ett exempel. Håkan Juholt skrev en artikel härförleden med en hel del felaktiga uppgifter som rör just långtidsarbetslösa. Till exempel påstods det att antalet utbildningsplatser i arbetsmarknadspolitiken är nere på 3 800. I själva verket är det i genomsnitt mellan 9 000 och 10 000 per månad som genomför en arbetsmarknadspolitisk utbildning. Det är i stort sett samma nivåer som det var på 2000-talet.

När man är i jobb- och utvecklingsgarantin har man i genomsnitt varit arbetslös i 8 år. Många har varit det i 10–15 år. Under den tiden har de här personerna varit med om många olika saker. Många har till exempel genomgått olika utbildningar, provat praktik och varit på arbetsträning och rehabilitering. Det har inte lett till anställning, och det kan jag beklaga.

Många har haft en väldigt tuff tillvaro. Jag har varit ute och träffat personer. Många är faktiskt också nöjda med sin placering. De tycker att de gör något meningsfullt. De får en arbetsgemenskap. De får träffa andra. De är inte passiviserade och hemma.

Är då svaret, Eva-Lena Jansson, att de här personerna ska sättas i en utbildning, när de har gått flera olika utbildningar som inte har lett till anställning? För vissa kanske det kan vara ett alternativ. Därför har vi öppnat den möjligheten. Men för många andra är det mer bekymmersamt än att det finns en quick fix-lösning på ett omfattande problem som har funnits under många år.

Det är också 400 personer i jobb- och utvecklingsgarantins tredje fas som lämnar den fasen varje månad. Ungefär 250 kommer i jobb. Jag skulle önska att det var många fler. Vi ser nu över alla anordnare som hjälper personer att få den här arbetsgemenskapen, nätverk och kontakter. Arbetsförmedlingen besöker varenda anordnare och lyssnar på dem som är på dessa platser. Är man inte nöjd och känner man sig utnyttjad ska man kontakta Arbetsförmedlingen och slå larm. Ingen person i Sverige ska behöva känna sig utnyttjad på det sättet eller uppleva att man utnyttjas som gratis arbetskraft. Det är inte syftet.

Men vad är alternativet, som Socialdemokraterna tillsammans med den övriga oppositionen har bestämt sig för? Vad är er lösning på de här personernas stora bekymmer? Hur ser ni till att de kommer i jobb? Det finns ingen enkel lösning.

Vi har också fått – det vill jag avslutningsvis säga – ett tillkännagivande från riksdagen som vi bereder. Men det är inte så enkelt som att säga åt personer: Du ska gå hem nu. Du ska inte vara på din arbetsplats. Vi ska frånta dig möjligheten att få en gemenskap och känna att du gör något meningsfullt.

Vad är lösningen för de personerna? Vad är svaret till dem som faktiskt tycker att de äntligen gör någonting som känns meningsfullt i sitt liv? Ska man säga att de ska gå en kurs om de har gått tre fyra kurser tidigare och det inte har lett till något resultat?

Man kan titta på Arbetsförmedlingen och var arbetskraftsbristen finns. Det är väldigt många som efterfrågar personer som har en ganska lång utbildning. Det handlar om elektriker, it-personer, finansbranschen och ingenjörer. Det är också sådant som man inte kan lösa med en enkel arbetsmarknadsutbildning, en kortare utbildning.

Jag är bekymrad för att den här gruppen personer har svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Av det skälet ser vi också över de anställningsstöd som finns. Vi kommer att ha en informationskampanj i slutet av sommaren som Arbetsförmedlingen kommer att driva. Det handlar om att informera arbetsgivare om möjligheten att anställa personer till en låg kostnad.

Det finns ingen enkel lösning. Finns det någon enkel lösning skulle jag mycket gärna vilja höra vilken den är, för hittills har inte Socialdemokraterna och oppositionen i övrigt kunnat presentera den.

Anf. 24 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Det är lite sorgligt, tycker jag, att det för Tomas Tobé bara finns två alternativ, antingen fas 3, där människor ska låsas in i två år, eller förtidspension. Det är ett nytt sätt att se på arbetssökande människor. Fas 3 eller förtidspension – det är det enda man kan bidra till.

Jag tror att det finns massor med lösningar. Vi har föreslagit det också. Jag tycker att det är viktigt att man tittar på effekterna och ser vad som händer.

Arbetsmarknadsministern läser nu upp vilka bristyrken det finns. Då blir min fråga: Om man är inne i fas 3 och sitter vid ett fikabord hela dagarna tillsammans med andra arbetslösa personer, blir man då kvalificerad för att ta jobb som elektriker eller ingenjör? Är det den vägen som man tror att det går att komma vidare till ny anställning inom till exempel äldreomsorgen, där det kan finnas behov? Är det på det sättet man närmar sig arbetsmarknaden? Jag tror inte det.

Jag träffade en kvinna som var i fas 3. Hon beskrev att hon hade praktiserat på nästan alla städföretag och butiker som fanns i hennes hemkommun. Men hon kunde inte få ett jobb. Det berodde förmodligen på att företagen överutnyttjade möjligheten att ta emot praktikanter. De var inte intresserade av att ta någonting annat än gratisarbetare. Då är det klart att man måste göra en översyn. Jag tycker att det är jätteviktigt att titta på hur det ser ut.

För mig är det viktigt att människor som är arbetslösa inte ska hänvisas till gratisarbete i fas 3. Man ska erbjudas riktiga och subventionerade anpassade jobb. Det kan handla om lönebidragsanställningar. Det kan vara den typ av insatser som vi hade under den socialdemokratiska regeringen, det vill säga plusjobb inom kommuner, landsting och stat. Där hade man kollektivavtalsenliga villkor, och det var en jättebra satsning. Många beskrev hur de äntligen fick göra någonting. Det var den meningsfulla sysselsättning som Hillevi Engström pratar om men som väldigt få har sett i fas 3. Man fick också en lön och inte en väldigt låg ersättning.

Jag tycker att det är viktigt att hålla isär saker, och det är naturligtvis inte lyckligt om människor går i förtidspension. I dag har vi ett system som gör det väldigt svårt för människor att få förtidspension. Det känner både Tomas Tobé och Hillevi Engström till. Ändå vet vi att det är ganska många unga som i dag går in i förtidspension. Naturligtvis är det viktigt att till exempel lönebidragsanställningar utvecklas så att man satsar på det och arbetsmarknadsutbildningar. Vi vet visserligen att det är en ganska dyr utbildning, men den leder till arbete.

Fas 3 tränger undan lönebidragsanställningar och nystartsjobb. Det kan inte vara meningsfullt och vettigt att ha den här verksamheten. Vi ser att antalet personer i fas 3 har ökat med 45 procent, och det är väldigt få som går ut i arbete från fas 3.

Ändå är arbetsmarknadsministern nöjd. Jag frågar igen: Avser arbetsmarknadsministern att verka för att fas 3 avskaffas till förmån för till exempel plusjobb och fler lönebidragsanställningar?

Anf. 25 TOMAS TOBÉ (M):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka Börje Vestlund från Socialdemokraterna som jag tycker mycket tydligt förklarade detta med att vi tidigare hade väldigt många som förtidspensionerades, fast de hade arbetsförmåga.

Börje Vestlund lyfte fram att vi också borde tala om alla dem som gick tillbaka från förtidspension till arbete. Ja, det var just det vi menade. Ni förtidspensionerade människor som hade arbetsförmåga. Det är den politiken som vi nu har brutit med, och nu är vi i ett läge där vi ser till att människor kommer närmare arbetsmarknaden.

Det är väldigt intressant i den här interpellationsdebatten att lyssna på hur Socialdemokraterna ser på de olika arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Man klargör att man tycker att det är bra med utbildning – bra, då kan vi vara överens om det. Under förra året fick 70 000 personer genomgå en utbildning. Man tycker att det är bra med nystartsjobb – bra, det tycker vi också. Det är fantastiskt att över 40 000 långtidsarbetslösa kommer ut i arbete. Man är även för lönebidrag.

Sedan verkar man vara emot fas 3 och jobb- och utvecklingsgarantin, så den ska tas bort. Eva-Lena Jansson verkar också ifrågasätta om praktik är en klok åtgärd. I stället lanseras den gamla åtgärden plusjobb.

Om det är någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd som är väl utvärderad och som vi vet inte ledde till att människor kom tillbaka till arbete så är det plusjobben. Dessutom förekom det ofta en facklig kritik mot att plusjobben trängde undan riktiga jobb, eftersom man gjorde för mycket ordinarie arbetsuppgifter.

Det socialdemokratiska svaret till alla långtidsarbetslösa är alltså bara att ni vill ta bort några arbetsmarknadspolitiska åtgärder och eventuellt komma tillbaka med en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som Sverige redan har prövat och som inte gav långtidsarbetslösa jobb.

Det är bättre att hålla fast vid en arbetslinje och aktiviteter som gör att långtidsarbetslösa kommer i arbete.

Anf. 26 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Det finns två saker vi kan vara fullständigt överens om här. Det ena är att det inte finns någon quick fix. Det finns ingen enkel

lösning, utan det krävs en rad olika åtgärder. Ibland kanske det kan kännas meningslöst när man är inne i det, men förr eller senare leder det faktiskt till jobb. Jag tror att vi är överens i det avseendet.

Att hålla fast vid en arbetslinje är oerhört viktigt. Det är kanske det allra viktigaste vi har att slå fast. Det är bara det att detta har varit den socialdemokratiska utgångspunkten för vår arbetsmarknadspolitik åtminstone sedan andra världskriget. Hur det var innan kan jag faktiskt inte säga, men åtminstone sedan andra världskriget har det varit så.

Låt mig också kommentera det sista. Förtidspensionerade man verkligen 140 personer om dagen som hade arbetsförmåga? Var det verkligen den ordningen man hade? Nej, det var i stället så att när de blev förtidspensionerade hade de verkligen ingen arbetsförmåga. Det var ju samma kriterier och samma principer för att förklara att någon har rätt till sjukersättning eller sjukpenning som i dag: Man måste vara utan arbetsförmåga helt eller delvis. Det gäller samma regler i dag; reglerna har inte ändrats ett dugg.

Det där är lite konstigt.

Det vi vill peka på i vårt alternativ är att det är bra att få möjlighet till praktik, nystartsjobb, lönebidrag och utbildning.

Slutligen skulle jag också vilja säga det jag tycker är viktigast i det här sammanhanget. Det är klart att när man började med fas 3 var det väldigt många som hade varit arbetslösa väldigt länge. Men de som kommer in i dag har inte varit arbetslösa lika länge, och det är det som är intressant. Där kan vi verkligen sätta i gång och göra ett bra arbete – inte som just nu.

Anf. 27 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Jag tror att det är viktigt att rekapitulera lite grann vad jobb- och utvecklingsgarantin är, för det blir mycket prat om fas 3, och det är ju den mindre delen.

Det är faktiskt så att sju av tio långtidsarbetslösa inte ens kommer till fas 3. Jobb- och utvecklingsgarantin infaller när man har haft 300 ersättningsdagar med a-kassa. Då kommer man in i den första fasen, där man gör den fördjupade kartläggningen och de individuella åtgärderna. Sedan kommer praktiken, arbetsmarknadsutbildningen, arbetsträningen och de delarna. Och efter 450 dagar har sju av tio personer redan lämnat och kommit vidare, och då kommer en del, tyvärr, in i fas 3.

I dag är snittet för tid i arbetslöshet hos dem som finns i fas 3 åtta år. Det är också en ganska stor andel personer som har funktionsnedsättningar av olika slag med nedsatt arbetsförmåga, och det är en högre andel äldre personer.

Tanken är att man under den tidiga arbetslöshetsperioden ska ha fått alla de insatser som Arbetsförmedlingen tycker är rimliga och bra att erbjuda, till exempel arbetsmarknadsutbildning. När alla andra vägar är uttömda – så är tanken och själva strategin – infaller så sysselsättningsfasen.

Vi har sagt att när man har provat utbildning, arbetsträning, rehabilitering och så vidare tycker vi att det är bättre att få vara på ett företag eller hos kyrkan, Röda Korset, Myrorna, någon ideell organisation eller till och med här i riksdagen, där det tydligen finns en del anordnare av fas 3, i stället för att vara hemma och söka jobb. Man får komma och

känna att man gör någonting som är meningsfullt. Man får arbetskamrater. Man får gå upp på morgonen och gå till jobbet där man träffar andra, och man fortsätter att söka jobb.

Tanken är nämligen att man ska fortsätta ha kontakt med Arbetsförmedlingen under den här perioden. Sett över tid är det 19 procent som lämnar fas 3. Jag är den första att säga att det inte är tillräckligt bra. Men det här är ett problem på arbetsmarknaden. Personer som har varit arbetslösa länge – i snitt i åtta år, medan högkonjunkturer har kommit och gått – har gått utbildningar och byggt på sin kompetens, men de har ändå väldigt svårt att få jobb. Trots att vi kan kompensera arbetsgivaren med i princip ända upp till 100 procent är det svårt för dessa personer att komma in på arbetsmarknaden. Tyvärr är det så.

Jag vädjar, jag åker runt, besöker arbetsgivare och pratar med facket, arbetsgivarorganisationer och med enskilda arbetsgivare. Det är ändå väldigt svårt. Jag är så tacksam för de organisationer och företag som gör det där lilla extra, till exempel Max hamburgerrestauranger och Ica. Okej, det är i liten skala, men de gör i alla fall någonting.

Min ambition är att lyfta fram fler företagare som gör mer och anställer de här personerna. Det här är personer som har erfarenheter och kompetenser, men det räcker inte riktigt till.

Jag tror att vägen in på arbetsmarknaden är kortare om man finns på arbetsmarknaden än om man finns hemma eller i en arbetsmarknadsåtgärd som man redan har provat under allt från ett år till åtta år i snitt. Tror inte Eva-Lena Jansson också att det kan ligga något i att få fler seriösa företag och organisationer som hjälper långtidsarbetslösa?

Vi är dock överens om en sak, och det är att de oseriösa ska bort från marknaden. De som har något annat syfte än att hjälpa människor att komma i jobb ska inte finnas där. Där kan vi vara överens, och där kan vi hjälpas åt.

Är det så att Eva-Lena Jansson under sina besök upptäcker oseriösa arbetsgivare: För Guds skull, anmäl det till Arbetsförmedlingen i första hand så att de kan åtgärda det i stället för att bara ta upp det i en interpellationsdebatt med mig! Det är visserligen trevligt, men det ger mer effekt att anmäla en oseriös arbetsgivare direkt till Arbetsförmedlingen. Det är mitt handfasta råd.

Anf. 28 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Alla ska ta ansvar för arbetsmarknadspolitiken, exklusive regeringen. Så är ofta svaret.

Jag har en Berglins – jag gillar den tecknade serien:

- Fas 3 efter 450 dagar, en idé av rent ryska dimensioner. Det här är ett nytt tänk. Vi ger arbetsgivaren betalt för att tillhandahålla arbetsplatsliknande miljöer.
- Men kommer de verkligen att någon gång avstå från 5 000 kronor och ge dem en riktig lön i stället?
- Nej.

Det är det här jag försöker peka på och som vi har sett redovisat i många medier. Det finns företag som har satt det i system att faktiskt

använda sig av detta. Det finns företag som har uppstått bara för att man kan tjäna pengar på att ha människor fikande vid ett lunchbord. Det är inte jobblänkande villkor. Det för inte människor närmare arbetslivets villkor.

Då blir min fråga: Varför vill man inte avskaffa det? Varför satsar man inte mer på lönebidragsanställningar och till exempel fler offentligt skyddade anställningar? Varför inte se till att gröna jobb, som bidrar till förbättrad miljö i stora bostadsområden, införs? Varför inte införa plusjobb igen eller offentligt skyddade anställningar för människor med till exempel psykiskt funktionshinder?

Alla de som finns i fas 3, ska jag också poängtera, har inte varit långtidsarbetslösa och alla har inte fått insatser. Jag träffade en kvinna som blev nekad att få en arbetsmarknadsutbildning, en truckförarutbildning. Det kostade för mycket. Däremot kan en arbetsgivare få 5 000 kronor för att ha en anställd.

Det här är ett system som jag tycker är sjukt. Jag tycker inte att det leder till någon vidare jobbmarknad. De här människorna utnyttjas. Jag tycker att vi ska ta bort fas 3. Det var jag ganska tydlig med. Varför vill inte arbetsmarknadsministern avskaffa fas 3? Vad är det som är så bra med fas 3?

Anf. 29 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Fru talman! Om Eva-Lena Jansson hade följt debatten hade hon också sett att jag redan har aviserat att vi ska se över anordnarbidraget. Syftet är förstås att minska inflödet och öka utflödet ur sysselsättningsfasen.

Vi har också aviserat att alla arbetsgivare, ideella och offentliga, ska granskas av Arbetsförmedlingen. De gör också en översyn av hela jobb- och utvecklingsgarantin. Därutöver erbjuds arbetsmarknadsutbildning i de fall det finns en jobbmöjlighet, en möjlighet att få jobb.

Sedan säger Eva-Lena Jansson att vi borde satsa mer på lönebidrag, trygghetsanställningar och offentligt skyddade anställningar. Det finns betydande resurser kvar i statskassan. Det finns möjligheter. Det finns pengar. Det finns också personer med nedsatt arbetsförmåga, långtidsarbetslösa. Problemet är att det finns för få arbetsgivare som vill anställa dessa personer, även om de har utbildning. Det är det som är bekymret. Det handlar om olika skäl, fördomar mot att funktionsnedsatta och personer som har varit borta länge inte kan bidra. Eva-Lena Jansson och jag vet att de här personerna inte vill något hellre än att komma i jobb.

Fas 3 är en liten del av hela jobb- och utvecklingsgarantin. Sju av tio personer lämnar innan de kommer till sysselsättningsdelen. Nu ser vi över detta och kommer att återkomma i höstens budget med hur arbetsmarknadspolitiken kan komma att förbättras ytterligare så att ännu fler kommer i jobb.

Vi kan se att långtidsarbetslösheten är bland de lägsta i Europa. Arbetslösheten sjunker. Vi har enormt bra tillväxt. Någonstans tror jag att det också beror på regeringens reformer. Jag förväntar mig inte att få något medhåll där, men jag tror att det har haft en viss effekt.

Trevlig sommar önskar jag kammaren och interpellanterna.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anmäldes och bordlades

Proposition

2010/11:159 Liechtensteins associering till Schengenregelverket

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förlängas till *onsdagen den 21 september*.

EU-dokument

KOM(2011)303 Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Ny respons på ett granskap i förändring

Motioner

med anledning av prop. 2010/11:149 Avgifter enligt lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

2010/11:C8 av Veronica Palm m.fl. (S, MP, V)

med anledning av prop. 2010/11:152 Införande av hållbarhetsbesked i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränsle

2010/11:MJ7 av Jens Holm m.fl. (V)

7 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 22 juni

2010/11:616 Situationen för Ahmadiyahmedlemmar i Pakistan

av *Shadiye Heydari* (S)

till utrikesminister Carl Bildt (M)

den 23 juni

2010/11:617 Byggnation av småhus

av *Helene Petersson* i Stockaryd (S)

till närings- och energiminister Maud Olofsson (C)

2010/11:618 Förutsättningarna för rätt till assistans

av *Gunilla Svantorp* (S)

till statsrådet Ulf Kristersson (M)

2010/11:619 Karlsborgsmålet Hammaren

av *Peter Rådberg* (MP)

till försvarsminister Sten Tolgfors (M)

2010/11:620 Förmånsbilar

av *Helena Leander* (MP)

till finansminister Anders Borg (M)

2010/11:621 Barnfattigdom

av *Roza Güçlü Hedin* (S)
till statsrådet Maria Larsson (KD)

2010/11:622 Turkiet

av *Roza Güçlü Hedin* (S)
till utrikesminister Carl Bildt (M)

2010/11:623 Tullverkets framtid

av *Anders Karlsson* (S)
till statsrådet Stefan Attefall (KD)

2010/11:624 Husbehovsfiskets situation

av *Peter Jeppsson* (S)
till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2010/11:625 Omförhandling av Arlandabaneavtalet

av *Lars Johansson* (S)
till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

den 27 juni

2010/11:626 Syrien

av *Roza Güçlü Hedin* (S)
till utrikesminister Carl Bildt (M)

Frågorna 2010/11:616–625 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 juni.

Fråga 2010/11:626 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll torsdagen den 15 september.

8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 23 juni

2010/11:589 Kinas politiska fångar

av *Annelie Enochson* (KD)
till utrikesminister Carl Bildt (M)

2010/11:592 Omfattningen av bidragsbrott

av *Tomas Eneroth* (S)
till statsrådet Ulf Kristersson (M)

Svaret på fråga 2010/11:592 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 juni.

Svaret på fråga 2010/11:589 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll torsdagen den 15 september.

9 § Kammaren åtskildes kl. 12.24.

Prot. 2010/11:122
27 juni

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan.....	1
3 § Svar på interpellation 2010/11:418 om lönebidragsanställning	1
Anf. 1 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	1
Anf. 2 EVA-LENA JANSSON (S)	2
Anf. 3 BÖRJE VESTLUND (S)	3
Anf. 4 TOMAS TOBÉ (M).....	3
Anf. 5 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	4
Anf. 6 EVA-LENA JANSSON (S)	5
Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S)	6
Anf. 8 TOMAS TOBÉ (M).....	6
Anf. 9 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	7
Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S).....	8
Anf. 11 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	9
4 § Svar på interpellation 2010/11:419 om olyckor och bristande säkerhet på arbetsplatser	9
Anf. 12 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	9
Anf. 13 EVA-LENA JANSSON (S).....	11
Anf. 14 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	11
Anf. 15 EVA-LENA JANSSON (S).....	12
Anf. 16 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	13
Anf. 17 EVA-LENA JANSSON (S).....	13
Anf. 18 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	14
5 § Svar på interpellation 2010/11:420 om fas 3	15
Anf. 19 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	15
Anf. 20 EVA-LENA JANSSON (S).....	16
Anf. 21 TOMAS TOBÉ (M).....	16
Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S).....	18
Anf. 23 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	19
Anf. 24 EVA-LENA JANSSON (S).....	20
Anf. 25 TOMAS TOBÉ (M).....	21
Anf. 26 BÖRJE VESTLUND (S).....	21

Anf. 27 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 28 EVA-LENA JANSSON (S)	23
Anf. 29 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	24
6 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid	25
7 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	25
8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	26
9 § Kammaren åtskildes kl. 12.24.....	27

Prot. 2010/11:122
27 juni
